

## Film geri sarılıyor; AKP'nin dinle imtihanı



Türkiye / 17/06/2013

"Otoriter laikliğin, Kemalizmin eleştirileri, milliyetçiliğin, baskıcı devletin çözümlenmesi, demokrat düşünce tarihinin mirası zengindir. Gezi hareketi etrafında oluşan protestolar bu geleneğin ve demokrasi anlayışının derinleştirilmesini ifade etmektedir, derin devleti değil."

*"İçki, kadın, faiz, Alevilik üzerinden, mutaassıp Sünni çoğunluk anlayışı dayatılmak isteniyor. Ahlaki temalar 'muhafazakâr demokratlık' değil, geçmişin 'tutucu', 'yobaz' kategorisini çağrıştırıyor. Kendi yarattığı yeni Müslüman sınıfların yeni hayat tarzlarını hiçe sayıyor."*

**Radikal.com.tr** – Sosyolog Nilüfer Göle, Gezi Parkı protestoları ve sonrasında yaşananları değerlendiren bir analiz yazısı yazdı. T24.com.tr internet sitesinde "Film geri sarılıyor; AKP'nin dinle imtihanı" başlığıyla yer alan yazı şöyle:

Toplum olarak yeni bir eşikteyiz. Gezi bir fırsattı, hepimiz için, gönüllerin alınması, öfkelerin dinmesi, mizahın çoğaltılması, daha çoğulcu, daha yaratıcı bir Türkiye için.

Gezi'nin yerle bir edilmesi, genç, kadın, çocuk, doktor, avukat tanımadan uygulanan şiddet, otel lobilerine kadar süren kovalamaca, tutuklamalar, iktidarın inkâr sarmalına girdiğini gösteriyor. Türkiye demokrasisi kötü bir görüntü veriyor. Bu görüntüyü iktidarın kendisi veriyor. Sağır ve zalim bir iktidar görüntüsü kalabalıkla, sandıkla, seçimle silinemez.

İktidar partisi, devletin tüm güçlerini arkasına almış, ama iktidarda değilmiş gibi davranıyor. Film geriye sarıldı. Ergenekon davası, Cumhuriyet mitingleri, 28 Şubat, 27 Mayıs, Cumhuriyet'in kuruluşuna kadar gidiyoruz, geri adımlarla gidiyoruz.

Film geri sarılıyor.

Müslümanlar ve Cumhuriyet arasında onarıldığı düşünülen yara yeniden kaşınıyor. Hem de cumhuriyet sınıflarının yaralandığı, kırılanlaştığı, mağdur olduğu bir ortamda. Müslümanlara mazlum kimliği biçiliyor. Ötekilere terörist muamelesi reva görülüyor.

Birbirine yabancı iki Türkiye'nin en yakınlaştığı, aradaki duvarların kalktığı, seküler ve dini sınırların törpülendiği bir dönemde laiklik ve İslamcılık karşıtlığı yeniden gündeme oturtuluyor. Birbirine karşı kuşku, derin güvensizlik bizi hızla bölünme, çatışma ortamına sürüklüyor. Eski Türkiye'nin refleksi bumerang gibi gelip yüzümüze çarpıyor.

Tüm bu olanlar adalet duygusunu zedeliyor, gerçeklik algısını bozuyor.

### AKP ÖNCESİNDE VERİLEN DEMOKRASİ SINAVI

Doğru değil, adil değil. Cumhuriyet aydınları, laik kesimler, solcular, muhafazakârlar arasından çok kişi, düşünür, "biz - öteki"

ayrımlarının aşılmasına katkıda bulundular. AKP iktidara gelmeden çok öncesine giden demokrasi sınavı verdiler. Otoriter laikliğin, Kemalizmin eleştirileri, milliyetçiliğin, baskıcı devletin çözümlenmesi, demokrat düşünce tarihinin mirası zengindir. İdris Küçükömer'den Cemil Meriç'e kadar uzanan miras bugünün Türkiye'sini şekillendirmiştir.

Gezi hareketi etrafında oluşan protestolar bu geleneğin ve demokrasi anlayışının derinleştirilmesini ifade etmektedir, derin devleti değil.

Bugünkü İslamlaşan siyasi söylem filmi geriye sarıyor.

Doğru değil, adil değil. İslamcılık bugün dönüştü, kendi seçkinlerini yarattı. Müslüman aydınlar, İslami burjuvazi, örtülü gazeteciler, solcu Müslümanlar, İslamcılığın yeni yüzlerini, sınıflarını, seçkinlerini oluşturdular.

İçki, kadın, faiz, Alevilik üzerinden, mutaassıp Sünni çoğunluk anlayışı ve İslami hayat tarzı dayatılmak isteniyor. Ahlaki temalar, "muhafazakâr demokratlık" değil, geçmişin dar, tutucu, "yobaz" kategorisini, yani dayatmacı ahlak anlayışını çağırıştırıyor. Kendi yarattığı yeni Müslüman sınıfların yeni hayat tarzlarını hiçe sayıyor.

Gezi hareketi etrafında oluşan protestolar çoğulcu hayat tarzlarına saygıyı talep etti. Müslüman kalemlerden destek geldi.

Aralarında birçok tanınmış Müslüman aydınının olduğu "Ey Müslümanlar" diye seslenen metin, her bir başlığı manifesto niteliğinde önem taşıyor. "Yoksulların ağaçlarını korumaya çalışanlar kibrin en sert yüzüyle karşılaştı... Yeniden dindar - laik çatışmasının yükseltilmesini kınıyoruz... Her şeyin zenginlik ve güçle değerlendirilmesi Müslüman ahlakını yansıtmaz, bir zaman mazlum olmak zalimin yanında yer almamızı gerektirmiyor..." diye yazarak yeni eşikteki yatay karşılaşmalara, etik dayanışmalara öncü oldular.

Ve de en önemlisi "eğer ibadetimize, başörtümüze, mabedimize dokunulacağından korktuğumuz için, adalet ölçüsünden ayrılan yöneticileri her şartta haklı görmeye meylediyorsak bilmeliyiz ki, bir devlet ya da parti dinimizi koruyamaz" diyerek kendi iman ve adalet duygularına dayanmaları gerektiğini hatırlattılar.

Laikçi İslamcı karşıtlığını kullanmak filmi geri sarıyor. Meydan demokrasisi yerine sokak demokrasisi, vatandaş yerine seçmen, muhafazakârlık yerine yobazlığa prim veriyor.

İşte geldiğimiz yeni eşikte AKP dinle, Müslümanlık anlayışıyla sınanıyor. Öncelikle, İslam'ın siyasallaşmasına karşı duran, dinin bölücülüğe alet olmasını istemeyen müminler, aydınlar tarafından.